

„Esu gimusi Subačiuje, prašau neužmiršti“

ŠVIESULIAI

„Troškau būti laisvūne paukštė, troškau sučiulbėti dievišku balsu. Ilgėjausi būti ir būti... dainoj.“

V. Jonuškaitė

Vincè Jonuškaitė-Zaunienė gimė 1901 m. sausio 22 d. Subačiaus miestelyje, Onos ir Tamošiaus Jonuškų šeimoje. Baigusi Subačiaus pradžios mokyklą 1912 m. toliau Vincè mokslus tęsė Panevėžio gimnazijoje. Prasidėjus Pirmajam pasauliniam karui 1915 m. iš Lietuvos pasitraukė į Voronežą. Ten lankė muzikos mokyklą, dalyvavo lietuvių pabėgelių renginiuose. 1918 m. grįžusi į Lietuvą baigė mokytojų kursus, mokytojavo Surdegyje, dirbo Žemės ūkio ministerijoje Kaune, įstojo į Kauno muzikos mokyklos fortepijono klasę, vaidino, dainavo „Vilkolakio“ spektakliuose. 1919 m. dainavo Vaidilutės partiją M. Petrauskovo operoje „Birutė“. 1920–1923 m. dainavimo mokësi Berlyno aukštojoje muzikos mokykloje. Vėliau studijavo Romoje, tobulinosi Milane.

Pirmas debiutas ir pripažinimas – 1925 m. gruodžio 9 d. Kauno operos teatre „Pikų damos“ Polinos vaidmuo. Po poros metų, kai palankiai buvo sutikta Italijoje, Paryžiaus operoje, kauniečiai išgirdo V. Jonuškaitės dainuojamą Karmen. Jos Karmen – vienas ryškiausių Lietuvos teatro vaidmenų. Šią partiją primadona dainavo 200 kartų. Kauno valstybės teatro operoje solistė sukurė 47 vaidmenis. Jos gerai išlavinčias mecosopranas įveikė visus vokalo sunkumus. Savo talento gerbėjus solistė žavėjo ir subtiliai atlikdama lietuvių liaudies dainas. Lietuva primadonas nuopelnus operai ir muzikinei kultūrai įvertino Gedimino III laipsnio ordinu, suteikė jos vardą

Vincè — puikiai vaidinusi čigonės Carmen roleje, G. Bizet operoje „Carmen“, Kaune 1939.

Subačiaus pradžios mokyklai.

1944 m. V. Jonuškaitė su šeima pasitraukė į Vakarus. Atvykusi į Jungtinės Amerikos Valstijas užsiėmė vi suomeniniu darbu ir lietuvių kultūrine veikla, kartais koncertuodavo. Išleido savo įdainuotų dainų albumą.

Prieškario Lietuvos operos primadona Vincè Jonuškaitė mirė 1997 m. gegužės 18 d. Santa Barbaros (Kalifornijos valstija) prie glaudoje, eidama 96 metus. Tų pačių metų rugpjūčio 15 d. urną su solistės palaikais dukra Giedrė ir

Nuotrauka iš bibliotekos archyvo
anūkas Dovas parvežė į Lietuvą ir palaidojo Kaune Petrašiūnų kapinėse. To meto spauda rašė: „Ji visais lapeliais tebeošė tėviškę, o gėstantčioje atmintyje klaidžiojo mažutis saulės spindulėlis – Lietuva.“

Audronė BUKIENĖ,
Subačiaus miesto padalinio
vyresn. bibliotekininkė

SPAUDOS,
RADIJO IR
TELEVIZIJOS
RĒMIMO
FONDAS

